

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

A' magyar hadügyminister, a' Királyhárgóntuli vitéz hadsereghez!

Diadal koszoruzá zászlóitokat — hűségtek, kitérészek, 's vitézségtek jutalmául.

Az alig képzett sereg megtörte Ausztriának táborát szabadság és jog iránti lelkesültével, 's elszorta a' szabadság ős ellenségeit a' segélyül hívott orosz csapatokat.

Vezérletében hős tábornoktoknak, ki, életeken új ragyogó borostyánt fűze dicsőssége koszorujához, többet vívtatok ki mintegy pártütött tartományt — egy lapját vívtatok ki az elhalhatatlan emlékezetnek világtörténetében.

A' nemzet szabadon választott képviselőinek egyhangu határozatában, hálás jutalmat nyújt diadalmas seregének oly vitéz mint bölcs vezére által, 's igazságos kezeibe teszi le hősei számára a' hű elismerés jeleit.

Magyarhon hősei! vegyétek hazátok hadügyministerétől a' nemzet háláját!

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

Belsőszolnokmegyei szolgabíró Rácz Adám neje Ketheli Julianna, egy ősi kis harangjokat, a' maga és rokonai a' Rácz család neve alatt, az álladalom számára felajánlani sziveskedett, melly, főbíró Pataki Dániel által ide már bé is szállított. A' lelkes nőnek 's családjának tanusított ezen buzgó hazafiságáért a' hon nevében hálámat nyilvánítom. Kolozsvártt, mart. 30-án 1849.

Csány L. orsz. t. h. biztos ur
távollétében

Berde Mózsás.

Nem hivatalos rész.

Kolozsvár, mart. 31-ke. A' lázangók által meggyilkoltakért, ma délelőtt 10 órakor, a' szabadságterti nagy templomban gyász isteni tisztelet volt, emlékbeszéddel kísérve. Az emlékbeszédet Bardócz János tartotta.

Jól is használta a' kedvező alkalmat.

Az isten hozta hozzánk Bardóczot.

Hol azt, ki, köztársaságról 's — minden szenvedéseink daczára — az osztrák atyáskodó (!!) dynastiától elszakadásról merészelt volna közbelyen beszélni, megkövezés veszélyének gondoltak kitéve lenni: Bardócz áldozár ur beszédei furoret csinálnak. Ha mind így, városunk ma-holnap meg lesz nyerve nemzetünk legnevezetesebb két kérdéseinek.

E' két kérdésről lapjaink is fognak közelebről nyilatkozni. Addig verjük a' vasat, míg meleg.

Mi is azt hisszük Humboldtal, hogy „ha valamely század egy nagyszerű reményt táplálni kezdett, annak utját állani többé nem lehet.“

Európa ügyének jobbra fordulta ne találjon minket készületlenül.

Országgyűlés.

Mart. 25-kén a' kormányelnök ur táborba menetele előtt néhány ószinte szót kívánt intézni a' képviselőházhoz. Előrebocsátván, miszerint az orosz interventiora, melly tekintetben a' kormány köréhez tartozó diplomatikai lépések megtörténtek, és az olműzi mart. 4- és 6-ki nyilatkozatokra tendő előterjesztését a' ház előtt, a' hadi munkálatoknak egy kissé bővebb kifejlődéseig, minek sikere iránt jó reménnyel biztatott, elhalasztani tanácsosnak tartja, megpenditvén egyszersmind, miszerint szükségesnek látja, hogy a' képviselőház a' magyar hadseregnek olly tökéletes lábrai folytonos emeléséről gondoskodják, hogy a' mit a' napoknak győzelmei nyújthatnak, azt tőlünk az ördög se vehesse el; kinyilatkoztatá, hogy őt a' mult napok aggodalommal töltötték el. A' képviselőház t. i. elhatározá, hogy a' ki mart. 1-ig nincs az országgyűlésen, az nem követ, ha csak távollétét nem igazolja. Azonban ezen határozat alkalmazásakor bizonyos kegyosztogatás kezdett lábra kapni, miszerint a' mint derülni kezd egünk, megtörténhetik, hogy százankint jönnek Debreczenbe azok közül, kik a' vész napjaiban jobbnak látták elbujdosni. A' honvédelmi bizottmány és a'

kormányelnök, azon országgyűlésnek kifolyása, melly azzal vásárolta meg a nemzet sorsa feletti intézkedés jogát, hogy a veszély elől vissza nem rettent, hanem a vész napjaiban azon méltósággal, melly a képviselőház eszméjében fekszik, kitűréssel és megállással megtartotta a nemzetet. A kormányelnöke nem szeretné tapasztalni, miszerint egy szép reggelen arra ébred, hogy az országgyűlés egészen más elemekből alakult, melynek politikája talán veszélybe hozhatná a hazát, a milyennek ő nem lenne végrehajtó eszköze. És a kormányelnök ur ez ellen kért garantiát a háztól.

Előhozván továbbá az időszaki sajtó legközelebbi működését, a melyet borzasztó- 's irtózatossá bélyegzett meg, miután ezen ingerült sajtóvitatkozás egy oly férsiu körül is forog, ki a kormány tagja, a kormányelnök ur kijelenté, miszerint ez ügyben a törvények értelmében szükségesnek látta egy eskütszék felállítása által intézkedni.

A kormányelnök ur szavai köztetszéssel fogadtattak.

A felsőház mart. 27-ki ülésében olvastatott az utolsó j. könyv. A felsőházi tagok tárgyában kiküldött választmány beadta jelentését. Ezen jelentés folytán következő 6 osztály alapittatik meg. 1. Kormányi kiküldetésben levő felsőházi tagoké. 2. A jelenlévőké. 3. Törzstiszteké. 4. Valódi katonai szolgálatban levőké. 5. Külföldöni lakhatásra engedelmet nyerteké. 6. A debreczenbeni megjelenéstől felmentetteké, a választmány véleménye nyomán a felsőházi tagok névsora a Közlönyben közvé fog tétetni, a hivatalnokokra nézve felkéretik a honvédelmi bizottmány, miként ezek közül a tetteleg nem hivataloskodóknak f. év april 15-ig leendő megjelenésük iránt intézkedjék. A többi meg nem jelent tagokra nézve a megjelenési és igazolási határidő szinte ezen napra tétetik, fentartván magának a ház, e tárgyban azon alkalommal intézkedni. Olvastatott a hadügyministernek jelentése az ellenséges hadifoglyok fizetése iránt. E tárgy csak akkor vétethetvén tanácskozás alá, ha a képviselőház által annak rende szerint fog átküldetni, jelenleg egyszerű tudomásul vétetett. Ezen jelentés folytán b. József Miklós, az országos honvédelmi bizottmány tagja, tudomásul jelenté, mikép a hadügyminister tegnapi napról egy levelet intézett Windischgrätzhez, mellyben kijelenti, hogy ha a részünkről fogságba esett, vagy esendő tisztekkel, folyó év aprilis 20-án tul ugy fog bánni, mint eddig, t. i. mint 4 pkr. naponkénti zsoldal ellátva közönséges rabokat fogja tekinteni, saját már nálunk levő, vagy leendő foglyaira nézve — a zsoldot illetőleg — szinte nem várhat egyéb eljárást; a személyekkel bánásmód mindenestre emberi, a nemzet méltóságához, 's a civilisatio igényeihez alkalmazott leendvén. (Közhelyeslés).

B. József M. által — fennebb közlött mondottak — kellemes felvilágosítására szolgált az elnök előadása, mellyből tudomására esett a háznak, miként az ellenségnek foglyainkkal mikénti bánásmódjáról egy tiszt által értesült az országos honvédelmi bizottmány. Ezen tiszt — sebesülten — az alsó táborban fogatott el, 's Olmücbé vitetett. Innen miután mint sebesült Olaszthonba nem küldethetett, hogy ott — az osztrák seregek közé soroztatván, — a szabadság ellen küzdjön kényszerítve — Pozsonba kísértetett, haditörvényszék elébe levén állítandó; honnan azonban a magyarok istene, 's a körülmények hatalmának segélye által megmenekült. (Közlöny.)

Néhány szó igazolásunkra. A'

„Honvéd“ martius 13-ki számában K. S. alá irás alatt egy cikk jelent meg, mellyben leiratnak az oláh kormány alatt történt hunyadmegyei események.

E' hirlapi közleményben tagadhatatlanul lehetnek valósággal megtörtént dolgok n. m. Bálint Ádám rabló főnöknek irtozatos és kebel-lázító eljárásai, 'sat. 'sat. de olyanok is iratnak, mellyek az igazság valószínűségét sem közelíthetik meg; például ki alolirtakat közelebről ismeri, feltéve azt, hogy egyikünk a volt bureaucraticus kormány alatt is soha hivatalt nem vállalt 's magának soha a hivatal javalmaiból anyagi hasznot nem vadászott, másoknak pedig lesnyeki épületeiben levő butorai 's pinczéjében levő italai 'sat. 'sat. az oláh csorda által, kiknek a cikk író állítása szerint irányunkba tanusított sympáthiából inspectorokká választattunk, özszeromboltattak 's felprédáltattak: az K. S.-nek epés-tollal irt 's reánk vonatkozó vádjait bizonyosan el nem hiszi. Hallottuk ugyan hirtől, hogy többed magunkkal hivatalnokokká ki nevezettünk, hunyadmegyei administrator Czerbes major által, ('s csudálatos, hogy mégis csak néhányunk neve említettik a rágalmaszó cikkben, miből egyebet személyes bosszúnál nem lehet magyarázni) azonban alolirtak csak a kinevezés hírére is, el nem mulattuk Czerbes majorhoz menni 's ott a csak hirtől tudomásunkra esett hivatalról lemondani. Tehát sem az nem áll, hogy hivatalosan inspectorokká nevezettünk ki, sem az, hogy ezen hivatalban működünk volna, sem végre az, hogy ezen hivatal után járva jártunk, vagy abból B. A. által az oláh nép nevében lett óvás nyomán tettünk volna ki, mert a B. A. állitlagos fellépése előtt a személyes lemondást a fennebbiek szerint megtettük 's hogy ez nem másként áll, bizonyításul szolgálhat azon körülmény is, miszerint több az érintett cikkben elősorolt 's más meg nem nevezett magyar tisztviselők is, kik önként Czerbes kezéből vett hivatalokról lemondani nem akartak, mai napig is folytatják azt, miről tanubizonyosságot tehetnek Hunyadmegyéből ide menekült 's

azon időben velünk együtt Dévára szorult több becsületes jellemű ember társaink, kik éjjel nappal minden lépteinket éber figyelemmel kísérbették 's hazafiúi érzelmeinknek tanúi lehettek. Azonban bátran felszólítunk mindenkit, ha ne talán hazafítlan eljárásunk felől akarmit bebizonyítani tudna, lépjen fel, mert mi Isten és világ előtt a' vádak alapos czáfolatára készen állunk.

Ezen alaptalan 's rágalom teljes közleményre meg tehetnök, hogy czikk író K. S. jelleméről is egy néhány szót irhassunk, de mű a' piszkolódások barátai soha sem voltunk 's most sem kívánjuk ilyes mikkel az olvasó közönséget untatni.

N. Várad, martius 18-kán 1849.

Szereday Ignác és
Macskási József.

Marosszéki dolgok. (Folyt. és végzet.) A' mezőgazdaság munka napjai béállanak, a' munkás kezek, a' nemzetörség visszazahozandó legyen expeditiojából 's bizassék a' megyei executio a' vadász zászlóaljakra, 's katonaságra.

— A' büntető törvényszékek felállítottak itt is 's működésüket elkezdék, a' rögtönítelő székek polgári birái is kinevezvék, már csak a' katonatagok kinevezése 's a' confirmatio hiányzik.

— A' tisztség a' lelkészeket buzdító rendeletben felszólítván, hogy martius 15-ét mint nemzeti innepet megüljék, minden vallásos felekezetek, a' nagy napot inuépélyes isteni tisztelettel szentelték meg.

— Az ellenséges táborban levők javai egymásra confiscaltatnak, hanem ez ügybe olyanok is bele avatkoznak, kiket arra senki sem kért sem fel nem jogosított, azok csak hagyjanak fel, mert a' status ezen javai nem bocsátvák szabad prédára.

— Marosszéken még nincs sem kormánybiztos sem főispán, leginkább egy hadi bizottmány áll a' dolgok élén, hanem ez jó szellemű polgárokból alakítottván, még eddig jól kijöhettünk velök.

— Csány főkormánybiztos ur átutazott itt 's megígérte, hogy visszajövet néhány napot szentel nekünk, erre szükségünk is van. Tőle várjuk, hogy rendbe szedje dolgainkat a' menyinyiben még aggodalmaink maradtak fenn.

— A' magyarországi hivatali rendszer behozatala iránt megjött volt a' szabályozó rendelet ide is, a' tisztség visszaírt, hogy a' hivatalok még e' zavarok között maradjanak az eddigi nevezettel alkalmaztatván a' magyarhoni fizetések a' rokon körű hivatalokra. A' hivatalok a' régi nevezettel maradnak meg egy darabig, a' fizetés alkalmazásáról nincs szó, de ha nem fog méltányosabb fizetés utalványoztatni, ezen költséges városból a' leg-tisztább hazafiság mellett is, a' jó részt kirabolt tisztviselők jobb részének haza kell vonulniok, mert

a' tisztek régi legnagyobb fizetése most itt még egy béresnek is kevés.

— Ezek szerint sok jó 's sok nem épen jó dolog van Marosszéken. (Beküldetett.)

Egy marosszéki honvédtiszt levélből érdekesnek találtuk töredékkép közölni: Nem volt reményem a' feketehalmi erdőbeni ütközetünk alkalmával hogy még Brassóból levélt irhassak, oly sűrűn süvöltének a' kartátsok 's apró 's nagyobb álgyu golyók. De Isten segedelméből 's a' jó fiak elszántsága által megmaradtunk. A' császári zsoldosok rendetlenül 's gyalázatosan kifutának Erdélyből, 's Brassót puskaszó nélkül bevették. Feketehalomnál részünkről holt 12 és sebesült 50, az ellen részről holt el 200, sebesült 400, mit alig hittem addig míg a' korodát Brassóban meg nem jártam. Brassóban sok Biankiak Turszkiak 's más ezredbeli katonák is állottak sorainkba....Szebenben ötezer orosz volt, Brassóban négyezer, mindezek a' császármadarakkal együtt tul repültek Erdély havasain. Az oroszok midőn Szebennél megrohantuk, a' mint érdemes egyénektől hallottam, azt erősíték hogy mink nem lehetünk magyarok, mink francziák vagyunk; kitünőleg is viselték magokat harcziaink, futni kellett előlünk az ellenek mint felriasztott vadnak.

Martius 15-dik estvéjén, több lelkesek — a' nagy téren levő czukrász boltban — a' szerencsétlen nagy enyediék részökre 47 fr. 20 kroat ezüst pénzben adakozni sziveskedtek; mellyösszeget, alólírt, mint ki a' menekülteknek fedezésére volt kirendelve Zilahig, a' kiindulás reggelén, egy a' nevét megmondani nem akaró őrnagy urtól által vettem 's az adakozók kívánsága szerint Zilahon Kis Ferencz ur jelenlétében martius 23-dikán az illetőknek ki is osztottam. Kelt Kolozsvártt, martius 31-kén 1849.

Fuchs Lajos,
nemzetőri százados.

Szerkesztő ur! A' n.enyedi szerencsétlen menekültek némi fölsegélhetésire 30, a' hon védelmében megsebesültek gyógyítására kívántató keljékek megszerzésére 10 öszszesen 40. negyven rforintokat pengő pénzben, a' szeretett hon és szentvédő emberiség oltárára följánltakat, a' tisztelt szerkesztő urnak, a' kézbesítés szives kérése mellett ide zárva küldök, fogadják az illetők ezen keveset, mit kevésből adhatok olly szivesen; milly őszinte készséggel és sorsuk iránti meleg részvétellel én azt adom. Kolozsvártt, martius 30. 1849.

Iszlay László. m. k.

Ugy értesültünk, hogy a' t. polgártárs más alkalmakkal is, jelesen mult évi octoberben 100 véka búzát, később pedig a' honvédeknek szerzendő fejtőmüekre 4 pftot ajándékozott; melly és

több hasonló adományokról igen szükséges lenne az illetőket megnyugtani. Szerk.

Vegyes hírek.

Mig középponti hadseregünk a' Tisza és Duna közt nagyszerű előkészületeket tesz egy minden perczen vivandó nagyszerű csatára, amott lent az alvidéken győzelmeket aratnak fegyvereink.

— Martius 22-én indult ki seregünk Szegedről a' Bánát felé és azon nap, kevés csatározás után bevette 's egyszersmind eltörölte a' földszinéről Szőreg, Szentivány és Deszk rácz helységeket. Szentiványon temérdek hadi zsákmányon kívül 3 ágyu is jutott birtokába.

— Ugyanazon nap Makórol kiindult seregünk Kis Zombort foglalta el. Nagy csata volt, melyben 70 határőr maradt a' csataterén, 114 egy főhadnagyal lett fogolyá 's 130 szép szuronyos fegyver jutott birtokunkba.

— Hir szerént a' mieink Zentát is bevették.

— A' Nugent vezérlete alatti császáriak és a' ráczok a' felett czivakodnak, melyikök részére foglalják el Péterváradot. E' czivakodás következtében Nugent mintegy 3,600 ráczot már lefegyvert és 6 ágyut vett el tőlük. A' megvihatlan sasfészek magyar őrsége nevetve nézi, miképp veri maga magát az ellenség.

— Hivatalos tudósítás szerint, Zarándmegyében a' 27-ik honvéd zászlóalj derekasan leczkéli az oláh csordákat. Az említett zászlóalj Csutak derék őrnagya vezérlete alatt az ellenséget Brádról és Körösbányáról f. hó 18-án kiverte 's 19-kén Vácánál az aranybányát elfoglalta. Az oláhok Déva és Abrudbánya felé szaladtak, de vitéz kis seregünk folyvást üzi őket. Eddigelő is már sok rablott vas, marhák, jubak lettek seregünk hadi zsákmányává.

— Egy névtelen fratertől egy csomó sültelen élczczel tömött levelet vettünk, mely úgy látszik czáfolat akarna lenni azon krasznamegyei közleményekre, melyek e' hasábokon mostanság több iróktól megjelentek. Névtelen cikkeket még azon esetben sem fogadhatnánk el, ha tartalmok különben érdekes volna. Mivel azonban igen ohajtanók tudni, ki az a' vitéz uri ember, ki hatalmas fenyegetődzéssel akar bennünket hitvány irkafirkáinak közlésére birni, az érintett cikket eredetijében átküldöttük egyik krasznamegyei levelezőnkhez, hogy járjon végére írója kilétének. Anynyt gyanitunk felőle, miként valami tönkre silányult aristocrata ivadéknak kell lennie, mert kezünk közötti elmeművében az embereknek apjával, nagyapjával 's tőlük nem függő természeti tulajdonai-
kal gunyolódik a' helyett, hogy dologhoz szólana.

(1) Az ugynevezett hoszszuutzában, a' barompiacz közelében, 429 szám alatt fekvő ház 1500 □ öl terjedelmű kerttel eladó. Bővebben értekezhetni iránta nyugalmazott főharminczados Darnóczival. (3)

FIGYELMEZTETÉS.

(1) Luczerna és Lóhere, mindennemű fűszerezportékák; megállapodott pesti Fuchs és külföldi szivarok legjobb minőségben találtatók Kolozsvárt a' vadmacska kereskedésben. (3)

LEGUJABB:

Barráné és Stein

könyvkereskedésében Kolozsvárt 's általuk

Magyarország

minden könyvárusainál kapható:

MULT JELEN JÖVŐ

DEMOCRATIAI

RÖPIRAT.

Irta

ERDÉLYI ARTHUR.

Ára: 1 forint.

Hirdetés.

(1) Középutszában a Barra háznál van eladó egy 15 markos, hét éves, ép barnapeji kancza jutányos áron (3)

(1) Egy jó félfedelű kocsi jutányos áron eladó 's bővebben értesülhetni a' szerkesztőségénél. (3)

(1) Egy mezeigazda, ajánlatik egy csendes helyen fekvő jóságba, gondviselőnek, el látva, jó bizonyítványokkal; bővebb értesítést vehetni, h. Farkasutczában a' 60. sz. alatt. (3)

(2) Az álladalom részére apr. 2-án azaz a' legközelebbi hétfőn szarvas marhák és lovak fognak árvereztetni a' seminarium udvarán. (2)

(1) Egy a' leg jobb korában lévő, 's nőtelen egyén, ki a' gazdaság folytatásban már több évek óta tapasztalt, ajánkozik valamely csendes vidékbeli helyre gazdatisztnak. Bővebb értesítést vehetni belső középutczában a' 459. sz. alatti ház tulajdonostól. (2)

KIADANDÓ SZÁLLÁSOK.

(1) Pesti kereskedő Delhaes testvérekek három utszára rugó, ovári 242. szám alatti házuknál és telkőkön több rendbeli, külön külön használható, több vagy kevesebb szobából álló jól ellátott szállások kiadandók. Értesítést vehetni irántuk ügyvéd Kollát Sándortól hidutszai saját házánál 281 szám alatt a' quarta házzal éppen szembe. (8)